

ZOMERWANDELING 24 AUGUSTUS 2013

MEULEBEKE IN BRUGGE

Samenstelling : Frank Develtere – Carlos Devos
Augustus 2013

ZOMERWANDELING 24 AUGUSTUS 2013

MEULEBEKE IN BRUGGE

Beste Heemvriend(in) !

Meulebeke heeft een rijke geschiedenis. Soms durven wij eraan twifelen. Vandaag is er nauwelijks een monument of een dorpsbeeld dat hieraan herinnert. Het gras blijkt schijnbaar soms groener te zijn aan de overkant ?

In 2012 maakte de heemkring een uiterst interessante stadswandeling in Kortrijk. Dit jaar is Brugge aan de beurt. De stad heeft een ongelooflijke geschiedenis en een onuitputtelijk aanbod aan monumenten, dat honderdduizenden toeristen, levensgenieters en geïnteresseerden aantrekt.

Opnieuw weten wij nu dat Meulebeke, hoe bescheiden ook, haar bijdrage heeft geleverd aan het Unesco-erfgoed. De intense wisselwerking stad en platteland was immers vitaal voor de groei van deze Middeleeuwse wereldstad.

Dank aan de collega's van de heemkring die de activiteit hebben ondersteund met raad en daad, ditmaal in het bijzonder Albert en Carlos.

Een aangename en leerrijke ontdekking !

Namens heemkring Mullenbeca

Frank Develtere
voorzitter

HET HOF VAN PITTEM (H. Geeststraat)

Dit stadspaleis is vandaag bekend als het **bisschoppelijk paleis** en kreeg deze functie sedert bijna drie eeuwen. Een lange rij van wereldlijke bewoners ging de prelaten echter vooraf.

De kern van het gebouw gaat vermoedelijk terug tot de 15^e eeuw. In 1549 wordt het herbouwd in renaissancestijl door *Jacques van Claerhout*, heer van Pittem. Vanaf 1738 zullen de vele bisschoppen elk hun bijdrage leveren tot verfraaiing, uitbreiding, herinrichten of afbraak van het gebouw.

Het vooraanzicht langs de H. Geeststraat levert het klassieke beeld op van dit majestueus gebouw, doch bij een kijk langs de Gozeputstraat merkt men muurfragmenten op van een ouder gebouw van één bouwlaag, waarna een tweede en derde laag werd opgetrokken. Men ziet er metselaarstekens.

Dit voert ons naar de oudste geschiedenis van dit pand en haar bewoners, de heren van Pittem die vanaf de 14e eeuw door de adellijke *familie van Claerhout* in bezit is. Om het verhaal te compliceren ... het leen en de heerlijkheid Claerhout is groter dan de dorpsheerlijkheid Pittem en de telgen uit de *familie van Claerhout* hadden ooit beide lenen in bezit.

Het Hof van Pittem is tot in de tijd van de kleindochter van *Jacques van Claerhout*, *Anna van Claerhout*, op geregelde tijdstippen bewoond door de familie. Anna sterft in 1636. Later wordt het Hof van Pittem de ambstwoning van de hoogbaljuw . **De laatst bekende bewoner was de graaf Joseph François van Schoore**, die zich **heer van Dierdonk** noemt. Dierdonk is een oude heerlijkheid in Meulebeke, waarvan opper- en neerhof nog gebleven zijn.

Rond 1720 staat het Hof van Pittem leeg. De eigenaar *Prins Emmanuel de Croÿ en Solre* (1718–1784), *maréchal de France*, maar tevens heer van het bescheiden Claerhout en Pittem verkoopt in 1738 het stadspaleis aan de Brugse bisschop, Amsterdammer *Hendrik J. Van Susteren* (1668–1742).

Het Hof van Pittem, dat hij met eigen middelen koopt, was toen ruim twintig jaar onbewoond en in ruïneuze toestand.

Wie is de 'graaf van Schoore' ?

Het gaat hier om *Joseph François van Schoore*, hoogbaljuw van Brugge en het Vrije (1707–1723), die in 1723 overlijdt. Hij is de telg uit oude Vlaamse landadel en bezat te Meulebeke gronden.

Deze eigendommen had hij overgeërfd via zijn overgrootmoeder *Anna de Beer*, die wellicht de **heerlijkheid Dierdonk** in eigendom had. *Anna de Beer* huwt *ridder Guillaume de Bernaige*, die zich **heer van Moen en Dierdonk** noemde. Hun dochter, *Marie de Bernaige*, huwt in 1629 te Moen, ridder en heer van Marchove, die gouverneur van Brugge is. *Guillaume* zal op 98-jarige leeftijd sterven. De kinderen van Marie de Bernaige–Guillaume van Schoore erven land en eigendommen in Meulebeke. *Jean Baptiste* laat zich **heer van Dierdonk** noemen, een titel die hij bij zijn overlijden in 1672 doorgeeft aan zijn *broer Charles Louis van Schoore*. Hij is de vader van de laatste adellijke bewoner van het hof van Pittem,

Joseph François van Schoore. *Charles Louis* was in 1684–1685–1686 burgemeester van het Brugse Vrije, dé springplank voor zijn zoon om later het zeer machtige ambt van hoogbaljuw van Brugge en het Brugse Vrije te verwerven ?

Wapenschild van de familie van Schoore, waarvan enkele leden zich heer van Dierdonk laten noemen.

DE HEERLIJKHEID DIERDONK EN BOSTERHOUT EN ... BRUGGE (Lanchalskapel O.L.V. kerk)

Ter Borcht en Bosterhout zijn de twee belangrijkste Meulebeekse heerlijkheden, die vanaf de Middeleeuwen tot de Franse Tijd (1795) het dorpsleven bepaalden. Ter Borcht behield tot vandaag zijn opperhof (het kasteel). Het dubbel omwalde kasteel van Bosterhout verdween. Het neerhof (vandaag hoeve Grimonprez, Bosterhoutstraat) bleef bestaan.

Tussen beide heerlijkheden lag letterlijk en wellicht ook een beetje figuurlijk het hof van Dierdonk (thans hoeve Dobbels en hoeve Vandermersch, zijweg Pittemstraat).

Filip Pinnoc, schildknaap (jonkheer) en telg uit een Leuvens geslacht, laat zich in 1492 heer van Dierdonk noemen. Hij is gehuwd met de Brugse dochter van **Pieter Lanchals**, Kathelijne. **Pinnoc** heeft vanaf dat jaar het belangrijke ambt van schout van Brugge. Kocht deze 'Leuenaar' de heerlijkheid Dierdonk of was het een erfdeel via zijn schoonfamilie? In 1502 vinden wij Filip terug als heer van Bosterhout. Het echtpaar **Pinnoc-Lanchals** zal kinderloos sterven. Later huwt **Filips Pinnoc** met **Margaretha Metteyne**, evenzeer telg uit een belangrijk Brugs geslacht. Ook hier zijn geen erfgenamen bekend.

Onze heer van Dierdonk bewoont het huis van zijn schoonfamilie, gelegen aan de huidige Kartuizerinnenstraat, tegen de oever van de Dijver.

Broer **Jan Pinnoc**, meester en kanunnik van de (thans verdwenen) St Donaaskerk (later kathedraal) mag zich na de dood van zijn broer **heer van Dierdonk, Bosterhout en Waelbrugge** noemen. De drie heerlijkheden liggen in Meulebeke. Hij had zich in de schulden gestopt en sterft in 1538.

In de loop van de 16^e eeuw zal de *familie de Beer* de heerlijkheid Dierdonk verwerven. De link tussen *de Beer* en *Pinnoc* is nog niet gemaakt. Maar dan ook keren wij terug naar Brugge.

De machtige, maar door de Bruggelingen terechtgesteld *Pieter Lanchals* (+ 1488), ligt begraven in de Lanchalskapel in de Brugse O.L.V.-kerk. Wellicht liggen zijn dochter *Katelijne* en zijn *schoonzoon Filip Pinnoc*, **heer van Dierdonk**, hier eveneens begraven. *Lanchals* en zijn familie kregen eerherstel.

Bron : o.a. <https://inventaris.onroenderfgoed.be/dibe/relict/29329>

DE MOORD OP BREYDEL ... MET EEN MEULEBEEKSE MEID ALS 'KROONGETUIGE' (Dijver 4 & 5)

Op 8 oktober 1844 overlijdt te Brugge in zijn woning aan de Dijver *Louis Breydel*, telg uit een notoire Brugse burgerfamilie, amper 34 jaar oud, grootgrondbezitter, gehuwd met de acht jaar jongere *Mathilde Louwage* en vader van vier kleine kinderen.

Het overlijden was plots. De ziektesymptomen zijn eigenaardig, het schuim stond twee duim op de lippen. Meester-timmerman *Jacob Thylys* vertelt een vreemd verhaal. *In zijn leven had hij wel 400 of 500 lijken de maat genomen en gekist, maar nooit zoiets meegemaakt. Op Breydels mond lag schuim, wel een vingerhoed dik, gesteld en gelijkend op broodsuiker.* Een geruchtenmolen die aangedikt wordt tegen de achtergrond van ... een gepassioneerd liefdesverhaal tussen de jonge aantrekkelijke burgerdame *Mathilde Louwage* en een *sous-lieutenant Louis Schoevaerts*.

Rosalie Vinckier, dienstmeid, 24 jaar oud (° 1820) en uit Meulebeke zal in dit verhaal een kleine, maar daarom niet minder belangrijke rol spelen. Het huis aan de Dijver, en de herinnering aan het gezin *Breydel-Louwage* en de kinderen, zal zich haar leven lang heugen. Maar nog meer de passie van haar meesteres voor een galante Brusselaar en daarna de harde confrontatie met gerecht, als kleine kroongetuige in een vermoedelijke moordzaak. Het proces zal leiden tot de doodstraf – weliswaar – bij verstek van haar *Madame* en minnaar.

Het ganse verhaal is meesterlijk neergepend door *Danny Everaert* (1934) in een boekwerkje 'de moord op Breydel' (2003).

Meer nog dan de feiten en intriges om en rond dit moordverhaal, waarvan de uitkomst nu sterk kan betwist worden, is het verhaal van **Rosalie Vinckier** tekenend voor een zwarte periode uit het Vlaamse platteland tijdens de honger- en miseriejaren 1845-1847, gevolg van misoogsten en het uitbreken van de dysenterie onder de verpauperde bevolking.

Haar job heeft ze wellicht te danken via een tussenkomst van de Meulebeekse burgemeester *Pieter Steyaert*, geneesheer, afkomstig uit Kaprijke en die in 1830 aan het hoofd staat van de Meulebeekse Burgerwacht. Hij huwt, na de dood van zijn eerste vrouw de nicht van *Mathilde Louwage*, de jonge aantrekkelijke burgerdame ... *Steyaert* zelf verlaat wellicht na dit huwelijk Meulebeke voor Brugge.

Rosalie Vinckier heeft werk en onderdak gevonden in Brugge en verdient 16 frank per maand. In 1846 verdient in het Tieltse een wever gemiddeld 0,16 frank dagloon. Gaan dienen in de stad is *royaal* betaald ... een tarwebrood in hetzelfde jaar kostten 0,21 frank, 100 kg aardappelen 9,13 frank.

Rosalie kan zich handhaven in deze mentaal en economisch rampzalige tijd ... zij vindt er op haar beurt de liefde ... de koetsier en knecht van meneer Breydel, *Bernardus De Peser*. Ondertussen is ze zwanger en heeft een nieuwe post gevonden bij *de familie de Tilleghem-de Man* in de Brugse St. Jansstraat.

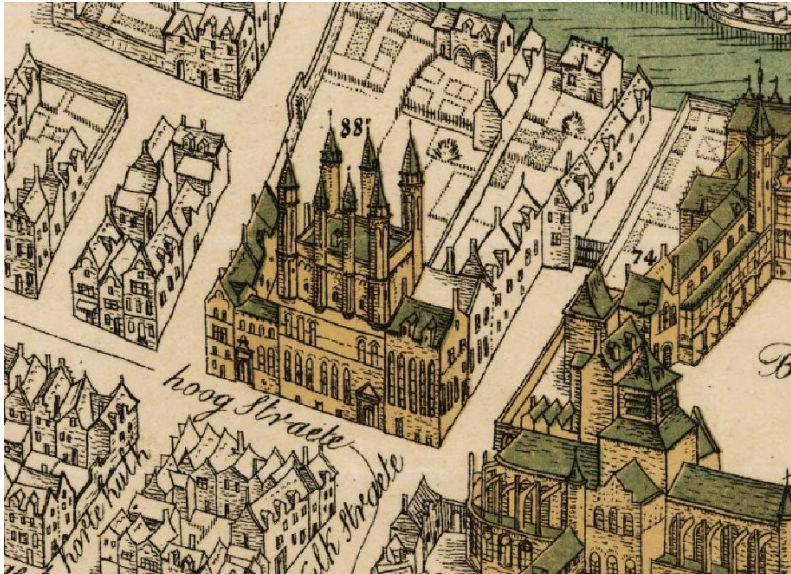
Hoogzwanger huwt zij haar liefde in oktober 1846. Begin januari 1847 wordt het eerste meisje geboren, daarna volgen nog twee dochtertjes en een zoontje. Maar zo vlug de kinderen gekomen zijn

sterven een meisje en het jongetje. Haar Meulebeekse moeder, **Sophie Rosseel** en haar 10 jaar jongere zuster **Melanie Vinckier** verlaten in 1847 het arme Meulebeke voor een betere toekomst in Brugge ? Haar moeder zal te Brugge overlijden in 1865 in de Carmersstraat, toen een armenwijk op St. Anna.

Doch het verhaal eindigt zonder verhaal ... in 1856, ze is 36 jaar, vertrekt ze uit Brugge, met haar kinderen, zonder haar koetsier. *Bernardus De Peser* geeft ons, wanneer hij uitwijkt in 1862 naar Gent nog een laatste spoor ... volgens hem is zij ergens overleden in Frankrijk ... of was Rosalie haar voortvluchtige *Madame* gevolgd naar het buitenland ?

Bron : Danny Everaert, de moord op Breydel 128 p. ; Danny Everaert in de Roede van Tielt (nr. 4/jg. 2004), Het avontuur van Rosalie Vinckier uit Meulebeke.

HET HUIS “DE ZEVEN TORENS” OF HET HOF VAN MEULEBEKE EN HET GESLACHT BONIN (Hoogstraat – deel van hotel Casselberg).

Marcus Gerardus (1562) befaamde kaart van Brugge met een beeld van het imposante stadspaleis het Hof van Meulebeke.

Deze imposante woning wordt in het begin van de 14de eeuw gebouwd voor **Wouter Bonin van Gapere, heer van Meulebeke**. Deze *Wouter* maakt tussen 1297 en 1313 onafgebroken deel uit van het Brugse stadsbestuur, vaak in de functie van burgemeester. De *Bonins* zijn begoede handelaars die met hun rijkdom heerlijkheden opkochten. Wellicht verwerven zij zo op het einde van de 13de eeuw de heerlijkheid Meulebeke van *de familie de Mortagne*. Stilaan gaan ze tot de stand van patriciërs behoren. Archieven vermelden **Nicolaas Bonin** in 1347 als heer van Meulebeke (+ 1391). Met zijn echtgenote **Cathelijne Cortschoof** wordt hij in de kerk van Meulebeke begraven, *onder een zarck met metaele beelden seer magniefiek, gewaepent en gecleet*. Zijn **zoon Jan Bonin** bekleedt tussen 1364 en 1401 zo'n zes keer het ambt van burgemeester van Brugge. Hij sterft kinderloos, op een natuurlijke zoon, *Tristam Bonin*, na (+ 1448) zodat **zijn zuster Cathelijne Bonin**, weduwe van *Jacob Vander Douve, vrouw van Meulebeke* wordt en zo de heerlijkheid Meulebeke in *de familie Vander Douve* brengt. Op het eind van de 15de eeuw krijgt *Pieter Bonin* (+1489), *die men hiet van Meulebeke* (zoon van *Tristam*), een laatste rustplaats in de Brugse O.L.Vrouwekerk.

Handschrift d'Hooghe. Wapenschild van de familie Bonin, "die men hiet van Meulebeke".

De statige herenwoning die *het geslacht Bonin* laat optrekken bepaalde eeuwen lang het Brugse straatbeeld. Alleen al de situering in de nabije omgeving van de Sint-Donaaskathedraal en de grafelijke woning (de Burg) is uiterst prestigieus. Het blijft tot in de vijftiende eeuw bezit van *de Bonins*. In de 16de eeuw wordt huis 't Fransche Schild bij de Zeven Torens gevoegd. Sanderus heeft het *over het paleis van Male, genaamt Zeventoren, (...) Indien men de fraajigheid, hoogte, en ruimte van dit gebouw beschouwt, had ik het wel de eerste plaats onder de Paleizen mogen gunnen. (...) Het heeft een Huis-Kapel, en pronkt met zeven Torens, waarvan het den Naam gekregen heeft; behorende nu aan Lodewyk Lopes-Gallo, Vrijheer van Male, ...*

De *familie Lopez-Gallo* verblijft er niet altijd. Het wordt o.a. ter beschikking gesteld van de grootbaljuw en kreeg zo de naam "Het Gouvernement". In 1658-61 wordt het samen met huis Casselberg de tijdelijke verblijfplaats van de verbannen *Engelse koning Charles II*. In 1717 wordt toelating verleend om de deels bouwvallige torentjes te slopen, samen met de borstwering.

Na het plaatsen van een nieuwe bekapping krijgt de gevel 18de-eeuwse allures. Tijdens die 18de eeuw brengen de *Engelse Jezuieten* er een middelbare school met pensionaat in onder. Daarna bewoont de adellijke *familie de Peelaert* het pand. *Graaf Anselme de Peellaert* spendeert fortuinen aan de renovatie in een luxueuze empirestijl. In 1835 betrok *Edouard de Man* het complex. De Belgische staat wordt in 1908 de nieuwe eigenaar en bracht er de RTT in onder. De gevels worden in 1909 ontleisterd, waardoor de hoge natuurstenen plint en het baksteenmetselwerk opnieuw zichtbaar werden. De monumentale trap verdwijnt in 1930. *Architect Joseph Priem* stelt in 1962 voor om de middeleeuwse schermgevel te reconstrueren, maar deze plannen stuiten op fel protest. De panden worden als monument beschermd in 1974. Na jarenlange leegstand en verval, start in 2008-2009 de restauratie. Het complex wordt verbouwd en uitgebreid tot het huidige **Grand Hotel Casselberg**.

Huis de 7 Torens - Hoogstraat Brugge, voor de restauratie in 2008-2009. Vandaag Grand Hotel Casselberg.

De zeven wonderen van Brugge (Claeissens). Het huis de zeven torens of het Hof van Meulebeke prijkt centraal tussen andere monumentale Brugse gebouwen en torens !

HET GESLACHT DE BEER (O.L.V Kerk – kapel van de Potterie)

Na de dood van *Cathelijne Bonin* erft zoon *Jan Vander Douve* de heerlijkheid Meulebeke. Dochter Isabella huwt achtereenvolgens *Jan Veyse* (hoogbaljuw van Veurne en raadsheer van *Filips de Goede*) en *Joris Van Gavere-Schorisse* (hoogbaljuw van Gent). *Cornelia Veyse*, dochter uit het eerste huwelijk trouwt in 1484 met weduwnaar *Jan de Beer*, heer van Lendeledede, secretaris van *Karel de Stoute*. In 1494 verkoopt *Joris van Gavere* de heerlijkheid Meulebeke aan *Jan de Beer* (+1495). *Pieter Veyse* reageerde verontwaardigt. Als oudste zoon en erfgenaam van *Isabella Vander Douve* eist hij zijn erfdeel op. Het komt tot een slepend proces. *Pieter Veyse* behoudt Meulebeke tot aan zijn dood en het was zijn broer *Joos Veyse* die in 1515 Meulebeke verkoopt aan *Filips de Beer* (+1526), die zo als eerste *de Beer* heer van Meulebeke wordt. Uit het huwelijk (1548) van zoon *Charles* met *Jacqueline de Gros* wordt o.a. *Jan* geboren die als kind (1551) als leenman van 't goed te Dierdonk wordt aangesteld. *Charles* is luitenant-generaal van de artillerie en beroemd omwille van zijn optreden tegen de beeldenstormers in Meulebeke (1566). Na zijn dood in 1578 zal hij in Meulebeke worden begraven *int middele van hooghen choir (...) neffens ende inde sepulture van (...) Joncvr. Jacqueline*.

Jan de Beer woont in Brugge. Zijn aversie voor de Calvinisten resulteert in gevangenschap (1579), een geplunderd huis en een aanzienlijke geldboete. Met *zijn echtgenote Anna vander Gracht* wordt hij uit Brugge verbannen. In 1584 keert *Jan* met *zijn tweede vrouw Roberta d'Aubremont* terug naar Brugge. Hij maakt er tot aan zijn overlijden (1608) deel uit van de stadsmagistratuur, vele jaren als schepen en korte tijd als burgemeester (1597 en 1602). In 1598 koopt hij een huis *ande westzyde van de langhe reye beneden de oliebrugge*.

Dochter Françoise de Beer huwt in 1602 op 16-jarige leeftijd met *Nicolas de Schietere*, o.a. heer van **Marialoop**. *Nicolas* maakt, net als schoonvader *Jan*, deel uit van de Brugse magistratuur. *Françoise* overleed twee jaar later na de geboorte van haar eerste kind. Haar grafmonument bevindt zich in de O.L.V.-kerk. Ook haar echtgenoot krijgt een rustplaats (1637) in deze kerk. Belangwekkend is **het wapenkabinet** dat de uitrusting en wapens bevat die in de lijkstoet werden megedragen. **Een unicum in Vlaanderen !**

O.L.V.Kerk – Links de epitaaf in zwarte en roze marmer, rechts het wapenbord van ridder Nicolaes de Schietere, o.a. heer van Marialoop. Een unicum in Vlaanderen !

Kapel van de Potterie – Links grafmonument van Jan de Beer, heer van Meulebeke en zijn tweede echtgenote Roberta d'Aubremont. Rechts het wapenbord in hout (museum Potterie ?)

Volgens een legende zou Jan de Beer door een wild dier zijn aangevallen. Hij smeekt de Heilige Maagd om hulp en belooft een kapel voor haar te bouwen. Maria verlost hem en Jan kwam zijn belofte na en bouwt een kapel in Marialoop.

Jan de Beer wilde begraven worden in de kerk van het hospice O.L. Vrouw ter Potterie. Hij was er in 1597 voogd van. Reeds in de 13de eeuw verzorgden de zusters er reizigers, pelgrims en zieken. Hij liet een imposant grafmonument oprichten in renaissancestijl, links van het hoofdaltaar. Het bevat levensgrote gisants van hemzelf en van zijn vrouw Roberta, uitgevoerd in zwart basalt. Hands en hoofden werden in contrasterende witte marmer gebeeldhouwd. Interessant zijn de beschilderde wapenschilden van de voorouders van beide echtelieden. Het hospitaal bezit verder een **tweede (houten) grafbord** en een **prachtig geschilderd portret van voogd Jan de Beer**.

O.L.V. van de Potterie – portret van Jan de Beer als voogd.

De nakomelingen van *Jan de Beer* zullen Meulebeke tot 1791 in handen houden. Maar dat is een ander verhaal...

DE NIEUWE KOELEWEYMOLEN (ex Bosterhoutmolen) Kruisvest

De Bosterhoutmolen was een houten korenwindmolen met oudste vermelding in 1433. Hij behoorde tot de heerlijkheid Bosterhout, in oorsprong wellicht een gebied met buksbos en tevens achterleen van de heerlijkheid Nieuwenhove in Oostrozebeke, die een groot deel van de dorpskern van Meulebeke omvat. Het centrum van de heerlijkheid bestaat uit een dubbel omweld kasteel, een kapel met kapellanie. Naast de Bosterhoutmolen bezat de heerlijkheid ook de Veldmolen aan de Bruggesteenweg op de grens met Ardoorie behoorde.

In 1765–1766 wordt de Bosterhoutmolen door *Joannes Vander Scheure* (zie verder) herbouwd als houten staakmolen met open voet (inscripties met zijn naam op de standaard en het voorwiel).

Bij Besluit van de Secretaris-Generaal *Marcel Nyns* op 14 april 1944 wordt de molen beschermd als monument. Molenaar *René Devolder* stopt in 1959 met malen. Daarna treedt het verval in. De gemeente Meulebeke koopt de molen in 1971 aan, met de bedoeling om hem naar het domein Ter Borcht over te brengen, doch dit stuit op verzet van o.m. de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen en de toenmalige Rijksdienst voor Monumenten en Landschappen. De vele bomen op dat terrein zouden immers geen windvang kunnen garanderen.

In 1980 moest de molen afgebroken omdat hij op de rooilijn lag van de nieuw aan te leggen Randweg, onderdeel van de provincieweg Tielt – Ingelmunster die in 1981 werd opengesteld. De molenkast wordt een 50 meter verder gestapeld met de bedoeling hem op een nieuwe berg herop te richten. De Randweg kwam er, maar de molenkast blijft er ruim tien jaar gedemonteerd liggen... De stad Brugge koopt de molen in 1991 aan en laat hem als vierde molen oprichten op de Kruisvest, nabij de Dampoort, op een nieuwe hoge molenwal. De molenbouwers *Herman en Guido Peel* vervoert de kast in 1992 naar hun atelier in te Gistel. *Molenbouwer Roland Wieme* uit Deinze herbouwt de molen op de Kruisvest bij de Dampoort onder de naam "Nieuwe Koelewey". Sinds 1996 is hij weer maalvaardig en wordt hij opengesteld in de maanden juli en augustus.

Bron : Lieven DENEWET, Molenecho's

De gemeente Meulebeke koopt eind 2012 een schaalmodel van de Bosterhoutmolen, gemaakt door *Staf Descheemaeker*, later verworven door *Lucien en Christiane Devolder*, kinderen van molenaar-boer *René*. Het molentje staat in de achtertuin van het hof langs de Molenstraat, vlakbij de plaats waar ooit de authentieke Bosterhoutmolen stond. De gemeente koestert plannen om dit schaalmodel herop te bouwen ...

René Devolder, de laatste molenaar van de Meulebeekse Bosterhoutmolen met zijn molen op de achtergrond.

DE MEULEBEEKSE MAKER VAN DE MOLEN

Joannes (Stephanus) Vandersch(e)ure (° Meulebeke 1737– + Meulebeke 1784) beitelt zijn naam op verschillende plaatsen op de Bosterhoutmolen (standaard/voorwiel/op latei boven ingang). Hij noemt zich meester-molenmaker (1767). De tekst op de standaard luidt "IHS/IOANNE/S VANDER/SCHEVRE/ANNO/1765". De verweerde houten inscriptie is vandaag niet aangebracht op de Koelewemolen. Men mag **Joannes Vandersch(e)ure** inderdaad als de 'herbouwer' beschouwen van dit imposant bouwwerk. Het huidige exemplaar heeft echter nauwelijks nog herinnering aan het oorspronkelijk bouwwerk uit 1765.

Er is trouwens nog een molen bekend waarin hij de hand heeft.

De Emelgemse Lindemolen, kort na de eerste wereldoorlog verkocht door de *weduwe Debosschere-Verhamme*¹ aan de molenaar *Hendricus Declerck* uit St. Eloois Winkel, vermeldt op het vangwiel G'MAECKT VAN IOANNES VAN DE SCHEURE MOELEMAEKER VAN ZIJ STILLE TOT MEULEBEKE OP DEN 21 SEPTEMBER ANNO 1777. Het zou de ambitie zijn van de gemeente Ledegem om de molen eerlang opnieuw op te bouwen langs de E403. De molen heeft een stijl die doet denken aan de Bosterhoutmolen.

¹ Op de gemeentelijke begraafplaats te Meulebeke bevindt zich tot vandaag een merkwaardige gerecupeerde grafsteen. De voorzijde lijkt een normale zerk te zijn, doch op de achterzijde staat de naam vermeld van het molenaarsechtpaar Debosschere-Verhamme ...

Joannes Vanderscheure was de zoon van (Joannes) *Stephanus*, Meulebekenaar en wagenmaker. Het hout bleef in het bloed zitten. In het gezin van molenmaker *Vanderscheure-Laga* zullen 9 kinderen geboren worden; slechts vijf hiervan bereiken een volwassen leeftijd. Hun zoon Joannes Baptist staat in 1802 gekend als 'fasseur de moulin'. Zijn enige zoon, opnieuw *Joannes Baptist* (1797-1848) kerft en snijdt verder in Meulebeke in het hout, ditmaal als eenvoudige klompenmaker.

Een laatste eer aan de maker ...

In het torenkot onder de Koeleweymolen bevindt zich de oude verweerde inscriptie die *Joannes Vandersch(u)ere* beitelde in 1765 beitelde. Dit kon gered worden na de afbraak van de molen en werd door *Roland Wieme* kunstig in een geheel verwerkt. Het resultaat zit vandaag spijtig genoeg goed verborgen ...

Bron : Databank van de Meulebeekse bevolking.